

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése: Szaknyelvi Intézet			
A tárgy neve: Orvosi terminológia Angol nyelven: Medical Terminology Német nyelven: Medizinische Terminologie Kreditértéke: 0 Heti óraszám: előadás: gyakorlat: <u>szeminárium:</u> 2 Tantárgy típusa: kötelező <u>kötelezően választható</u> szabadon választható			
Tanév: 2022/23.			
Tantárgy kódja: FOKVNYE345_1M			
Tantárgyfelelős neve: Dr. Fogarasi Katalin Munkahelye, telefonos elérhetősége: Szaknyelvi Intézet (1094 Bp., Ferenc tér 15.), + 36-20-670-1330 Beosztása: igazgató Habilitációjának kelte és száma:			
A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvostudományi képzés keretében: Az orvosi terminológia gyakorlatközpontú oktatásának célja, hogy a hallgató készség szinten elsajátítsa, felismerje és használja az orvosi–fogorvosi szakma gyakorlásához nélkülözhetetlen szakkifejezéseket és nevezéktant. A tananyag elrendezését a funkcionális szemlélet vezérli. Minden anyag rész az orvosi–fogorvosi szaknyelv különböző tartományainak és orvosi dokumentáció típusainak egy-egy terminológiai jellegzetességét járja körül. A szaknyelvi ismeretek és a leckékben szereplő feladatok az orvosi terminológia 3 fő területének, a többszavas anatómiai kifejezések, a latin klinikai diagnózisok és az orvosi vények összeállításának az elsajátítását szolgálják autentikus szemléletanyagok felhasználásával. Főbb tartalmi csomópontok: - a hatékony orvos–orvos és orvos–beteg kommunikáció terminológiai alapjai és a szakkifejezések tudatos használata - az anatómiai nevezéktan jellegzetességei: a hallgatók által aktuálisan tanult mozgásszervi anatómiai nevek feldolgozása, a különböző szerkezetek és egyeztetési szabályok felismerése - egyszerű fogorvosi és szájszabási kifejezések, diagnózisok értelmezése, helyes használata - a receptírás formai követelményei			
A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe): Szaknyelvi Intézet: 1094 Budapest, Ferenc tér 15.			
A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi: A kurzus elvégzése után a hallgató - ismeri az orvosi–fogorvosi szaknyelv, terminológia és nomenklatúra fogalmát és megjelenési szintjeit - ismeri a különböző szakterületek nevezéktanainak megbízható forrásait - ismeri az összetett szakkifejezések latin és görög nyelvi struktúráját és jelentését - ismeri a szaknyelvi kifejezések igényes, félreérthetetlen megfogalmazását - képes az orvosi–fogorvosi szaknyelv értő befogadására - képes anatómiai neveket értelmezni és helyesen használni - képes egyszerűbb diagnózist latin nyelven megadni - képes gyári és egyszerűbb magisztrális készítményhez orvosi vényt összeállítani			

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek):-

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A legkisebb hallgatói létszám: 5

A legmagasabb hallgató létszám: 20

A kurzusra történő jelentkezés módja: a Neptun-rendszeren keresztül

A tárgy tematikája (lehetőleg heti bontásban, sorszámozva):

1. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: A hatékony orvos–orvos és orvos–beteg kommunikáció ismérvei, megkülönböztetése, valamint a terminológia latin és görög elemeinek tudatosítása

anatómiai terminológia: az emberi test síkjai és irányai, a test fő részei, testtájak

szókincs: alapvető csonttani kifejezések, térbeli elhelyezkedést és alaki hasonlóságot kifejező szókapcsolatok

nyelvi ismeretek: kiejtés, minőségjelzős szó szerkezetek az anatómiai nevekben (a latin főnév és melléknév alanyesetű egyeztetése)

2. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az anatómiai struktúrák rész–egész kapcsolatainak megértése

anatómiai terminológia: a felső és alsó végtag csontjainak terminológiája

szókincs: a csontfelszint alkotó képletek megnevezése, a valamihez tartozást kifejező szókapcsolatok

nyelvi ismeretek: birtokos szerkezet az anatómiai nevekben (a latin főnév birtokos esete)

3. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: összetett anatómiai nevek megértése és használata mozgásszervi diagnózisokban

anatómiai terminológia: a koponya csontjai, varratai és összeköttetései terminológiája

szókincs: több tagú anatómiai nevek, a leggyakoribb mozgásszervi elváltozások

nyelvi ismeretek: minőségjelzős és számnévi jelzős birtokos szerkezetek az anatómiai nevekben és diagnózisokban (a latin melléknév birtokos esete)

4. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a többes számú anatómiai nevek használata

anatómiai terminológia: az arckoponya csontjai, járatai, üregeinek terminológiája

szókincs: alaki hasonlóságot, méretet és funkciót kifejező szókapcsolatok

nyelvi ismeretek: tipikus végű főnevek, többes szám az anatómiai nevekben (a latin főnév és melléknév többes számú alanyesete)

5. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: a fogak terminológiája, a többes számú anatómiai nevek használata szájsebészeti diagnózisokban

anatómiai terminológia: a fogak típusai és részei

szókincs: a fogakkal kapcsolatos szájsebészeti diagnózisok kifejezései

nyelvi ismeretek: többes számú birtokos szerkezetek az anatómiai nevekben és a diagnózisokban (a latin főnév és melléknév többes számú birtokos esete)

6. hét: 1. írásbeli számonkérés

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: anatómiai nevek használata a klinikai szaknyelvben: tünetek, elváltozások és ezek lokalizációja a diagnózisokban

anatómiai terminológia: vállöv, a váll ízületei és izmainak terminológiája

szókincs: a gyakori mozgásszervi klinikai diagnózisok kifejezései

nyelvi ismeretek: állapotot és okságot kifejező szó szerkezetek a diagnózisokban (előljárósók acc.-szal)

7. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: orvosi–fogorvosi dokumentumtípusok felépítésének megismerése

anatómiai terminológia: a könyök és a kéz ízületeinek és izmainak terminológiája

szókincs: mozgásszervi és koponyával, fogakkal kapcsolatos diagnózisok ambuláns lapokon, látleleteken, zárójelentésekben, műszeres vizsgálati leleteken

nyelvi ismeretek: állapotot és okságot kifejező szószerkezetek az orvosi dokumentumokban (előjárószók acc.-szal)

8. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az orvosi vény szerkezetének megismerése és gyári készítmény rendelése

anatómiai terminológia: a csípő, a térd és a láb ízületeinek és izmainak terminológiája

szókincs: csomagolóanyagok, kiszerezések

nyelvi ismeretek: az orvosi vény utasításai (felszólítások a recepten)

9. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: magisztrális készítmény rendelése

anatómiai terminológia: gerinc mozgásainak és izmainak terminológiája

szókincs: gyógyszerformák, mértékegységek, javallatok

nyelvi ismeretek: az orvosi vény mennyiségi kifejezései (latin számnevek)

10. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: következményes elváltozások megfogalmazása klinikai és patológiai diagnózisokban, lokalizáció kifejezése képalkotó vizsgálati leletekben

anatómiai terminológia: a nyakizmok terminológiája

szókincs: a koponyát-fejet és a mozgásszerveket érintő vizsgálati leletek diagnosztikai

nyelvi ismeretek: lokalizációt kifejező szerkezetek a diagnózisokban (előjárószók abl.-szal)

11. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: alapvető fejlődéstani és a főbb szervrendszereket érintő diagnózisok, tünetek megértése

anatómiai terminológia: a rágóizmok és a mimikai izmok terminológiája

szókincs: testrészek, főbb szervrendszerek párhuzamos anatómiai és klinikai megnevezései, gyakori elváltozások

nyelvi ismeretek: lokalizációt kifejező szerkezetek a diagnózisokban (előjárószók abl.-szal), nem tipikus végű megnevezések az anatómiában

12. hét:

fogorvosi és orvosi szaknyelvi kompetencia: az elhelyezkedés, lefutás és alaki hasonlóság elemzése komplex anatómiai struktúrákban és ezek használata a klinikai terminológiában

anatómiai terminológia: a hasfal és a rekeszizom terminológiája

szókincs: testrészek, főbb szervrendszerek párhuzamos anatómiai és klinikai megnevezései, a patológiában elforduló gyakori elváltozások

nyelvi ismeretek: a nyelvi ismeretek szintetizálása

13. hét:

2. írásbeli számonkérés

14. hét:

kurzuszárás: értékelés, javítás, jegybeírás

Az egyes csoportok képességétől, igényeitől és a tananyag aktualizálástól, fejlesztésétől függően kisebb változások a félév menetében elképzelhetők. Ezek azonban nem érintik a félév folyamán elvégzendő anyag témáját és mennyiségét.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:-

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka: -
(Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.)

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:
Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást.
A megengedettnél több hiányzás esetén orvosi igazolás szükséges a tartós betegségről vagy kórházi kezelésről.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:

Zárthelyi dolgozatok: 6. és 13. hét; Moodle-feladatlapok: folyamatosan, heti rendszerességgel
Téma: az elvégzett tananyag

Pótlás és javítás: az oktatóval előre egyeztetett órán kívüli időpontban. Dolgozatot javítani legfeljebb két alkalommal lehet.

A félév aláírásának követelményei:

- Legfeljebb 3 hiányzás megengedett; ennél több hiányzás esetén a hallgató az adott tanítási héten a kurzus egy másik csoportjának tanóráján való részvétellel vagy beadandó feladattal pótolhatja mulasztását; az a hallgató, aki a gyakorlati órák több, mint 25%-áról hiányzik, nem kaphat aláírást;
- a zárthelyi dolgozatok megírása;
- a Moodle-feladatlapok kitöltése.

A vizsga típusa: gyakorlati jegy

Vizsgakövetelmények: -

Az osztályzat kialakításának módja és típusa:

A félév végi osztályzat kialakításában a két dolgozat és a Moodle-feladatlapok eredménye a meghatározó. Összesített eredményük értékelése:

91–100% = jeles (5)

76–90% = jó (4)

61–75% = közepes (3)

51–60% = elégséges (2)

0–50% = elégtelen (1)

A vizsgára történő jelentkezés módja:-

A vizsga megismétlésének lehetőségei:-

A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím):

Tananyag:

A fogorvosi terminológia latin alapjai. Kézirat. Orvostanhallgatók számára. Összeállította: Barta Andrea–Varga Éva Katalin. Budapest.

Segédkönyvek:

Donáth Tibor (szerk.): Anatómia szótár - Lexicon Anatomiae - Anatomical dictionary - Anatomisches Wörterbuch. Budapest, Semmelweis Kiadó.

Paulsen F. - Waschke J.: Sobotta Az ember anatómiájának atlasza I-III. kötet. Budapest, Medicina Kiadó.

Gaál Tamás (szerk.): Formulae Normales VII. - Szabványos vényminták. Budapest, Melánia Kiadó, 2003.

A betegségek és az egészséggel kapcsolatos problémák nemzetközi statisztikai osztályozása: BNO-10, Tizedik revízió. Budapest, Egészségügyi Stratégiai Kutatóintézet, 1995.

Brencsán orvosi szótár. Szerk.: Krúdy Erzsébet. Budapest, 2002³, Medicina Könyvkiadó Rt.

Belák Erzsébet: Lingua Latina medicinalis. Budapest, 2007², Semmelweis Kiadó.

Belák Erzsébet: Orvosi terminológia. Budapest, 2005, Semmelweis Kiadó.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma: 2021. 02. 15.